בס"ד

די ברכה אין שטוב

יו"ל ע"י "בית ברכה" מרכז מפעלי חינוך לבנות - סטאלין קארלין

אינהאלט:

* **פרשה** / ואתחנן - נחמו
* **הילולא א׳** / מרן הרה״ק ר׳ אשר מסטאלין זצוק״ל
* **הילולא ב׳** / הרה״ק ר׳ שלמה חיים מקוידינוב זצוק״ל
* **סיפור** / די ישועה דורך רוח הקודש
* **סיפור** / דער בריקל ציטערט פון רבי׳ן
* **סיפור** / ברוך מרדכי
* **סיפור** / די ברכות פון איבער 100 יאר
* **הילולא דצדיקיא** /

ערש״ק ואתחנן
י״ד מנ״א תשפ״ה

שנה מ״ב כרך ע״ט
גליון י״ז (אלפיים י״ח)

2018

הדלקת הנרות

פרשת ואתחנן

	ירושלים	טבריה	מודיעין	ניו-יורק
עש״ק	6.54	6.50	7.03	7.44
מוצש״ק	8.08	8.09	8.09	

זמנים

לפרשת עקב

ארץ ישראל

יום	נץ החמה	סוזק״ש א.	סוזק״ש ב.	סוזת״פ א.	סוזת״פ ב.	חצות	שקיעה
ראשון	5.56	8.33	9.22	9.55	10.29	12.44	7.32
שני	5.56	8.33	9.22	9.56	10.30	12.44	7.31
שלישי	5.57	8.33	9.23	9.56	10.30	12.44	7.30
רביעי	5.58	8.34	9.23	9.56	10.30	12.44	7.29
חמישי	5.58	8.34	9.23	9.56	10.30	12.44	7.28
שישי	5.59	8.34	9.23	9.56	10.30	12.44	7.27
שב״ק	6.00	8.35	9.24	9.56	10.30	12.43	7.26

ניו-יורק

יום	נץ החמה	סוזק״ש א.	סוזק״ש ב.	סוזת״פ א.	סוזת״פ ב.	חצות	שקיעה
ראשון	6.02	8.55	9.31	10.17	10.41	1.01	8.00
שני	6.03	8.55	9.31	10.17	10.41	1.01	7.59
שלישי	6.04	8.56	9.32	10.17	10.41	1.01	7.57
רביעי	6.05	8.56	9.32	10.18	10.42	1.01	7.56
חמישי	6.06	8.57	9.33	10.18	10.42	1.01	7.54
שישי	6.07	8.57	9.33	10.18	10.42	1.00	7.53
שב״ק	6.08	8.57	9.33	10.18	10.42	1.00	7.52

ואתחנן אל ה׳ בעת ההיא לאמור.

זאגט רש״י הקדוש: ״אף על פי שיש לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חנם״. צדיקים כאטש זיי טוהען מעשים טובים בעטן זיי נישט מ׳זאל זיי געבן שכר פאר זייערע מעשים טובים נאר א ״מתנת חנם״. אזוי האט אויך משה געבעטן.

פרעגט הרה״ק ר׳ מנחם מנדל פון קאצק: אן אמת׳ער צדיק שפירט דאך נישט אז ער האט געטאן מעשים טובים און אז עס קומט אים עפעס שכר דערפאר.

נאר - זאגט דער קאצקער זצוק״ל: צדיקים קענען דאך תולה זיין אין זייער מעשים טובים וואס זיי ווילן און וועלן טאן אין המשך פון זייער לעבן און אויף דעם וואלטן זיי דאך געקענט בעטן דעם באשעפער ער זאל זיי געבן, פון דעסטוועגן בעטן זיי נישט נאר א ״מתנת חנם״. אויך משה רבינו האט דאך געקענט תולה זיין זיין בקשה אויף שכר אויפן חשבון פון זיין אריין קומען אין ארץ-ישראל און מקיים זיין די מצוות התלויות בארץ ווי ער האט געשטרעבט און געהאפט, דאך האט ער געבעטן נאר א מתנת חנם.

☆ ☆ ☆

ואתם הדבקים בה׳ אלוקיכם חיים כולכם היום.

הרה״ק ר׳ חנוך העניך פון אלכסנדר האט געזאגט: ״ואתם הדבקים בה׳ אלוקיכם״, אויב איר ווילט זיין דבוק אין באשעפער, נאר דער יצר הרע לאזט נישט און רעדט אייך אפ פון צו דינען דעם באשעפער, איז די עצה דערצו אים אפצונארן און אים זאגן ״חיים כולכם היום״ נאר היינט איז מיין טאג פון לעבן - לאז אונז נאר דעם טאג צו דינען און מארגן שוין נישט, און אזוי אים יעדן טאג אפנארן, אזוי ווי חז״ל זאגן: ״שוב יום אחד לפני מיתתך״ יעדן טאג איז דער יום אחד וואס מ׳קען דינען דעם באשעפער און מארגן שוין נישט.

☆ ☆ ☆

ראה למדתי אתכם וגו׳ כאשר צוני ה׳ אלוקי לעשות בקרב הארץ.

וואס מיינט ״בקרב הארץ״? זאגט דער ״ערבי נחל״: עס זענען דא מענטשן וואס מיינען אז כדי צו דינען דעם באשעפער דארף מען אנטלויפן אין מדבר, אין דרויסן פון ישוב, און זיין אפגעזונדערט פון מענטשן, אנדערש קען מען נישט טאן דעם רצון ה׳, זאגט משה רבינו ״כאשר צוני ה׳ אלוקי״ - הקב״ה האט אנגעזאגט צו טאן זיינע מצוות ״בקרב הארץ״ זיין צווישן מענטשן אין לאנד און דארט קען מען אויך צוקומען צום שלמות.

הילולא מרן הרה"ק ר' אשר פון סטאלין זצוק"ל
דער יונגער רבי

צו די הילולא קדישא ט"ו באב (תרל"ג) 152 יאר פון די הסתלקות

ב' תמוז פון יאר תקפ"ז איז צום הייליגן "בית אהרן" זי"ע און צו די צדיקת, די רעבעצן חוה, טאכטער פון הרה"ק ר' מרדכי פון קרעמניץ - זוהן פון זלאטשובער מגיד זי"ע - געבוירן געווארן דער הייליגער איינציגער זוהן וואס איז גערופן געווארן רבי אשר נאכן זיידן דער אלטער סטאלינער, וואס איז נסתלק געווארן אין זעלבן יאר, כ"ו תשרי תקפ"ז.

נאך אין לעבן פון טאטן, דער הייליגער "בית אהרן", האט שוין דער יונגער רבי געפירט די קאמפאניע פון יונגעלייט בעלי מוחין, חסידים און אנשי מעשה.

דער פאטער דער הייליגער "בית אהרן" האט אסאך גערעדט וועגן זיין גרויסקייט און קדושה, און האט געזאגט אז ער אליין האט מורא פון זיין הקפדה.

באלד נאך די הסתלקות פון פאטער, דער הייליגער "בית אהרן", טו"ב סיון תרל"ב, האט דער יונגער רבי זי"ע איבער גענומען דעם שרביט המלוכה פון סטאלין-קארלין.

☆ ☆ ☆

צווישן די הוראדעצער חסידים איז געווען אויך דער גרויסער חסיד ר' יעקב הראדעצער וואס איז געווען פון די בני עליה ביים הייליגן "בית אהרן". ר' יעקב איז געווען א זוהן פון הרה"ח ר' משה וואס איז נאך געווען ביים גרויסן סטאלינער זי"ע, און דער גרויסער סטאלינער האט געזאגט אויף ר' משה'ן: **"ווען ער זינגט פאר אונז דערגרייכט ער ביז התפשטות הגשמיות!"**.

ווען די קאמפאניע פון הארדעצע איז געפארן צום הייליגן "בית אהרן" אויף ימים נוראים איז ר' יעקב געווען דער אנפירער פון די קאמפאניע, און ער איז געווען דער יוצא ונכנס ביים רבי'ן.

אין א יאר ווען די קאמפאניע איז געפארן אויף ימים נוראים זענען אלע צוזאמען בראש פון ר' יעקב'ן אריין צום אלטן רבי'ן נאך די הייליגע טעג זיך צו געזעגענען פארן אהיים פארן קיין הארדעצע. האט ר' יעקב בשם די חסידים געבעטן דעם אלטן רבי'ן ער זאל רעדן מיט זיי א שמועס און זאגן אפאר "דברי חסידות" כדי עס זאל זיי דינען זייענדיג אין דער היים.

רופט זיך אן דער אלטער רבי צו די קאמפאניע: אז איר וועט אונז איבער זאגן וואס מיר האבן אייך געזאגט פאר א יארן וועט מען ווידער שמועסן! צווישן די קאמפאניע איז געווען א חסיד א תמים גאר א פשוט'ער האט ער זיך אנגערופן: פאר א יארן האבן מיר אויך גארנישט געהערט - אויך פאר א יארן

האט דער רבי אונז גארנישט געזאגט - רופט זיך אן דער ראש פון די קאמפאניע רבי יעקב: פארוואס האבן מיר גארנישט געהערט? מיר האבן געהערט דעם רבינ'ס דאווענען! מיר האבן געהערט דעם רבינ'ס תקיעות! מיר האבן געהערט דעם רבינ'ס ליינען!

רופט זיך אן דער הייליגער "בית אהרן": יעקב אבער וואס זאגט ער, - דער תמים זאגט דאך אמת אז מ'האט גארנישט געהערט! - נאכדעם האט דער הייליגער "בית אהרן" נאכגעגעבן ר' יעקב'ס בקשה און האט מיט זיי א צייט געשמועסט.

נאך די הסתלקות פון הייליגן "בית אהרן" האט ר' יעקב איינגעווארצלט אין די קאמפאניע די אמונה אין יונגן רבי'ן און איז מיט די קאמפאניע געפארן קיין סטאלין צום יונגן רבי'ן.

ווען ר' יעקב איז אריין צום יונגן רבי'ן זי"ע, האט ר' יעקב געבעטן דעם יונגן רבי'ן ער זאל אים זאגן א ווארט אין חסידות זאל אים דינען אין עבודה, רופט זיך אן דער יונגער רבי צו ר' יעקב'ן: האט איר שוין פארגעסן אלעס וואס דער טאטע זכרונו לברכה האט מיט אייך שטענדיג גערעדט? וואס טויג נישט די אלטע דיבורים וואס איר זוכט נייע? האט ר' יעקב גענומען שטאלץ און האט זיך אנגערופן צום יונגן רבי'ן: אמת מיר האבן געהערט דיבורים פון טאטן זי"ע אבער אין "אור החיים" הקדוש שטייט געשריבן: **אז אין יעדן דור זענען די צדיקים גרעסערע ווי פון דעם פריערדיגן דור** ווילן מיר דעריבער הערן דיבורים פון רבי'ן!

דער יונגער רבי האט אנגעהויבן א טיפן שמועס מיט ר' יעקב'ן, אינמיטן שמועס איז אונטער געקומען א חסיד ר' שלמה זעליג פון באברויסק און האט געווארט ביים טיר מיט א קוויטל, ער האט געוואלט אריין גיין וועגן א וויכטיגן ענין זיך אדורך צו רעדן מיטן יונגן רבי'ן. רופט זיך אן דער יונגער רבי צו ר' שלמה זעליג'ן: שלמה זעליג הער זיך צו וואס מיר רעדן - מיט ר' יעקב'ן - וועט דיר זיין אן ענטפער אויף דאס וואס דו האסט אויפגעשריבן אין קוויטל - כאטש דעם קוויטל האט דער יונגער רבי נאך נישט געזעהן, און האט פון ר' שלמה זעליג'ן בכלל נישט אויסגעהערט וואס ער האט צו פרעגן - דער יונגער רבי האט געשמועסט מיט ר' יעקב'ן און צווישן די רייד האט ר' שלמה זעליג באקומען אן ענטפער אויף זיינע אלע פראבלעמען און פראגעס וואס ער האט זיך געגרייט צו פרעגן און האט זיי אויפגעשריבן אין קוויטל.

☆ ☆ ☆

אונזער חסיד הרה"ח ר' מנדל ניידיטש זצ"ל פון סטאלין האט דערציילט:

געווען איז אמאל גרויסע חובות ביים הייליגן "בית אהרן" זי"ע און מ'האט נישט געקענט פירן דעם הויף און די אלע צדקות ארום, חסידים האבן געברענגט צום הייליגן "בית אהרן" א ייד א גרויסער עושר ער זאל זיך לאזן

קאסטן און דעקן אביסל פון די חובות - יענער איז ליידער געווען א קמצן און פלעגט פון זיין געלט נישט געבן - ווען דער גביר איז געקומען איז פונקט דער אלטער רבי נישט געווען אין הויז, האבן די חסידים אריין געפירט דעם גביר צום יונגן רבי'ן, מיט א מטרה אז ער זאל אויף דעם גביר משפיע זיין ער זאל זיך לאזן קאסטן און ארונטער נעמען דעם גרויסן יאך פון די חובות.

דער יונגער רבי האט מיטן עושר נישט גערעדט באלד וועגן דעם צוועק נאר ער האט אנגעהויבן דערציילן א סיפור:

מיט יארן צוריק איז געווען א גביר א קמצן וואס האט נישט אריין געלאזט צו זיך אין הויז קיין איין אורח, און האט קיין ארעמאן נישט געגעבן נישט פון זיין עסן און טרינקען און א וודאי נישט קיין געלט-צדקה. ארעמעלייט האבן פשוט מורא געהאט אדורך צו גיין זיין הויז, ווייל ער האט געזאגט קלאר אז ער וויל זייער פנים נישט זעהן.

געקומען איז דער טאג וואס דער עושר דער קמצן האט פארלאזט די וועלט און מ'האט אים באהאלטן כדת וכדין אין בית הקברות פון שטאט.

אויף צו מארגן ווען די חברא קדישא זענען געקומען אויפן "בית החיים" האבן זיי געטראפן דעם נפטר ליגן אינדרויסן נעבן קבר, האבן זיי אים ווידער באהאלטן, אבער צום דריטן טאג האבן זיי ווידער געטראפן דעם קערפער ליגן אינדרויסן פון קבר.

דאס האט שוין געברענגט א טומל און א וואונדער, נאך מער ווען עס איז אויך געשעהן א דריטן מאל.

ווען די זאך איז געקומען צו די גדולי הדור האבן זיי געזאגט:

עס איז מדה כנגד מדה, ער האט נישט געוואלט אריין לאזן צו זיך אין הויז קיין יידן און נישט מהנה זיין קיין יידן פון זיין עסן און געלט, ווייל די ערד אים אויך נישט אריין נעמען צו זיך און זי שליידערט אים ארויס.

דער עושר וואס האט געהערט דעם סיפור, האט באלד פארשטאנען אז אים קומט אויך אזא עונש רח"ל אויב ער וועט נישט בייטן זיין וועג, און ער האט אויפן ארט צוגעזאגט אז פון היינט וועט ער בייטן זיין וועג, ער וועט עפענען זיין טיר פאר ארעמעלייט און ער וועט אויך שוין געבן א סומע געלט פארן רבינ'ס חובות.

☆ ☆ ☆

ליידער האט מען נישט זוכה געווען אז דער יונגער רבי זאל פירן לאנג די מלכות פון סטאלין-קארלין, און אין א יאר מיט צוויי חדשים נאך די הסתלקות פון זיין הייליגן טאטן, דער הייליגער "בית אהרן" זי"ע, איז דער יונגער רבי געפארן קיין דרוהוביטש זיך מוסר נפש צו זיין פאר כלל ישראל און מבטל זיין די גזירה אויף די שווערע מחלה וואס האט דעמאלטס געהערשט אין דרוהוביטש און האט אסאך יידן אומגעברענגט רח"ל. און דורך

זיין הסתלקות "ותעצר המגפה". איבערלאזנדיג נאך אים דעם הייליגן קינד דער "ינוקא" זייענדיג נאנט צו פינעף יאר אלט. וואס האט שוין דעמאלטס געוויזן אז ער וועט זיין דער ממשיך פון די הייליגע קייט.

פאר די הסתלקות איז געזונגען געווארן פאר אים דער ניגון פון "תכנת כל אלה לכבוד אהרן כלי כפרה לישראל שמתו" און מיט דעם איז דער רבי זי"ע נסתלק געווארן - דער ניגון ווערט געזונגען ביי אונז ביי די הילולא "חמשה עשר באב".

✰ ✰ ✰

אונזער חסיד הגה"ח ר' חיים מענדל קוסטרומצקי זצ"ל פלעגט דערציילן:

ווען עס איז געקומען די ידיעה אין סטאלין פון די הסתלקות פון יונגן רבי'ן אין דרוהוביטש, האט זיך אן עלטערער ייד נישט פון די חסידים שטארק צו-וויינט און האט גענומען קלאפן זיין קאפ אין וואנט פון עגמת נפש.

ווען איינער פון די חסידים האט אים געפרעגט וואס זיין געוויין און געשריי איז, ער איז דאך בכלל נישט געווען זיין רבי?

האט יענער זיך אנגערופן מיט דעם לשון:

געווען איז ער מיט יארן לאנג צוריק, ווען דער יונגער רבי איז נאך געווען א קינד, אויף א וויזיט אין קארלין. ער איז אריין זעהן דעם "בית אהרן" ווי ער דאוונט, ער האט געהערט זיין דאווענען און עס האט אויף אים געמאכט א שטארקן רושם און אים געברענגט התעוררות.

אזוי שטייענדיג האט ער געזעהן דעם יונגן רבי'ן רבי אשר'קע זיך ארום שפילן מיט די קינדער און אלע לויפן אים נאך, ער האט נישט פארשטאנען פארוואס די קינדער לויפן אים אזוי נאך, וואס האבן זיי געזעהן אין אים מער ווי אין אן אנדער קינד?

ווען ער האט אבער געזעהן אז אין מיטן לויפן האט זיך דער קליינער רבי אשר'קע אוועק געשטעלט, און גענומען רעדן צו די קינדער מיט דעם לשון: קינדער! איר האט מורא פאר גא-ט ברוך הוא?!

האבן אלע קינדער געענטפערט מיט איין קול: יא! יא!

האט זיך ווידער דער קינד רבי אשר'קע אנגערופן צו די קינדער און געזאגט:

נישט אזוי האט מען מורא, אז איך דערמאן זיך פון גא-ט ברוך הוא, גייען ארויס טרערן פון מיינע אויגן!

און אזוי רעדנדיק האבן גענומען פליסן טרערן פון די אויגן פון קליינעם קינד.

יעצט, פירט אויס דער אלטער, האב איך פארשטאנען זיין גרויסקייט און פארוואס מען לויפט אים אזוי נאך!

✰ ✰ ✰

דער יונגער רבי איז אין זיווג שני געווארן אן איידעם ביי הרה"ק ר' אלימלך פון גראדז'יסק זצ"ל וואס איז געווען אן אייניקל פון קאז'ניצער מגיד, פון רבי'ן ר' אלימלך פון ליז'ענסק, און פון יהודי הקדוש.

מיט די רעבעצן די צדיקת מרת שרה דבורה ע"ה האבן זיי געהאט דריי קינדער, דער זוהן הרה"ק מרן "אור ישראל" - דער הייליגער פרנקפורטער זי"ע - פון סטאלין דער ממשיך פון די הייליגע גזע, וואס איז אלט געווען ביי די הסתלקות פון פאטער כמעט פינעף יאר.

די טאכטער די צדיקת מרת חוה בת ציון, און די טאכטער די צדיקת מרת נחמה פייגה, וואס איז געבוירן געווארן ט"ו באב פון יאר תרל"ג, אין דעם טאג פון די הסתלקות פון פאטער, און דעריבער איז זי גערופן געווארן "נחמה" אלס טרייסט.

דער קרוין פון קארלין-סטאלין איז אריבער נאך די הסתלקות פון יונגן רבי'ן צום ינוקא מרן "אור ישראל" וואס נאך אין לעבן פון טאטן האט ער זיך אמאל אנגערופן פארן טאטן אין די אויגן, און דער פאטער - דער יונגער רבי - האט דאס שטארק משבח געווען:

תכנת כל אלה לכבוד אהרן - מיינט מען דעם זיידן - דער "בית אהרן".

כלי כפרה לישראל שמתו - מיינט מען דעם טאטאלע.

תחת אהרן מגזעו יעמוד - מיינט מען מיך!

חסדי ה' כי לא תמנו ציהט זיך די קייט **תחת אהרן מגזעו יעמוד** עד ועם ביאת ינון בבי"א.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

ארץ אשר תמיד עיני ה' א'לוקיך בה

אין א בריוו פון מרן הרה"ק ר' אשר - דער יונגער רבי - פון סטאלין קיין ארץ-ישראל, שרייבט ער:

ובאמת זה צריך לכל אחב"י ובפרט להיושבים על אדמת הקודש ארץ החיים טובה ומבורכת שער עליות כל התפילות מליבות באות ציון המצוינת קודש הקדשים ארץ אשר תמיד עיני ד' בה מן הראוי וטוב ויפה ונאה להם ולנו להתאחד באגודתו על ארץ יסדה ולהתקשר בחבלי העבותות יעקב חבל נחלתו מאחד לאחד וכאו"א ישפיל עצמו כאזוב וכו' ויסבול עול חבירו הקשה עליו ביותר ויראה מעלת חבירו ולא חסרונו ועי"כ נוכל להתאהב ולהתלהב באהבת השי"ת.

הילולא

הרה"ק ר' שלמה חיים זצוק"ל
פון קוידינוב

צו זיין הילולא י"ז אב (תרכ"ב)

צו הרה"ק ר' אשר (דער ערשטער) פון סטאלין זצוק"ל איז געבוירן געווארן די חשוב'ע טאכטער פעריל, די צדיקת פעריל האט חתונה געהאט מיט הרה"ק ר' אהרן דער זוהן פון הרה"ק ר' מרדכי פון לעכוויטש זי"ע.

אין יאר תקנ"ז איז געבוירן געווארן צו רבי אהרן מיט די רעבעצן פעריל דער ערשטער זוהן וואס איז גערופן געווארן "שלמה חיים".

דער פאטער פון רבי שלמה חיים איז נסתלק געווארן ווען רבי שלמה חיים איז נאך געווען א קינד פון 10 יאר, האט אים דעריבער דער זיידע הרה"ק ר' מרדכי לעכוויטשער גענומען צו זיך און אים געהאדעוועט, און פלעגט אויך פארן צום זיידן צום אלטן סטאלינער זצוק"ל.

הרה"ק ר' שלמה פון קארלין זצוק"ל האט געהאט דריי טעכטער, די צווייטע טאכטער האט חתונה געהאט מיט הרה"צ ר' דוב משה וואס איז געווען אן אייניקל פון דעם גאון דער "חכם צבי" צו זיי איז געבוירן געווארן א טאכטער. דער רבי דוב משה איז אויך נסתלק געווארן זייער יונג און האט איבער געלאזט א יתומה א קליינע טאכטער וואס האט זיך געהאדעוועט ביים אלטן סטאלינער - הרה"ק ר' אשר זי"ע, אין הויז.

ווען רבי שלמה חיים דער אייניקל פון אלטן סטאלינער און אייניקל פון רבי מרדכי לעכוויטשער איז געווען נאנט צו זיין בר-מצוה איז גערעדט געווארן דער שידוך מיט די חשוב'ע אייניקל, די אייניקל פון דעם הייליגן קארלינער, וואס האט זיך געהאדעוועט ווי א טאכטער ביי דעם אלטן סטאלינער, און האט זיך געענדיגט בכי טוב צו די שמחה פון די חשוב'ע זיידעס.

די חתונה איז באשטימט געווארן צו זיין באלד נאך די בר-מצוה אין דעם טאג י"ג שבט פון יאר תק"ע, און די חתונה וועט פארקומען אין סטאלין דארט וואו די כלה האט געוואוינט - כמנהג ישראל.

אין סטאלין האט מען צוגעגרייט א בכבוד'דיגע חתונה לכבוד אזעלכע מחותנים און חתן כלה מיוחסים, אבער צום וואונדער האט דער זיידע דער לעכוויטשער נישט געוואלט פארן צו די חתונה קיין סטאלין, און האט קיין טעם דערצו נישט געוואלט זאגן.

די בני בית און מקורבים האבן געפרואווט ענדערן די החלטה פון לעכוויטשער זאגנדיג אז דאס וועט זיין א פגיעה אין חשוב'ן מחותן און א ווייטאג פאר די חתן כלה וואס זענעןביידע יתומים, האט דעריבער דער לעכוויטשער באשטימט צו זעצן א בית דין און זיי זאלן באשליסן צו ער דארף פארן, און

לויט וואס בי"ד וועט פסק'ענען וועט ער טאן. דער בי"ד האט גע'פסק'נט אז א זיידע דארף פארן צו די חתונה לכבוד די מחותנים און לכבוד די חתן כלה!

ווען דער לעכוויטשער האט דעם פסק געהערט האט ער זיך אנגערופן - עס איז פארפאלן דער ענין איז פארלוירן! און ער איז געפארן.

ליידער איז געשעהן אן אומגליק און פאר די חופה איז פלוצלונג דער זיידע - דער לעכוויטשער נסתלק געווארן - מ'האט די חופה געשטעלט פאר די לויה ווי חז"ל זאגן "מעבירין את המת מלפני הכלה", ווי עס פארשטייט זיך איז די חופה און די חתונה געווען זייער צושטערט און מ'האט יעצט פארשטאנען פארוואס דער לעכוויטשער האט נישט געוואלט פארן.

די לויה פון לעכוויטשער איז געווען באלד נאך די חופה און ער איז באהאלטן געווארן אויפן אלטן בית החיים פון סטאלין.

געבליבן איז דער פאר פאלקביים אלטן סטאלינער אין סטאלין, און דארט האט רבי שלמה חיים אויסגעשטיגן אין תורה און אין עבודה, אזוי ווייט ביז דער אלטער סטאלינער האט אים אויפגענומען רב און ראש בית דין אין סטאלין, שפעטער האט אים דער אלטער סטאלינער אריבער געפירט צו א גרעסערע שטאט, די שטאט טוראוו און דארט איז ער געווארן רב און ראש בי"ד.

אין יאר תקצ"ג נאכדעם וואס דער פעטער הרה"ק ר' נח פון לעכוויטש איז נסתלק געווארן (ח' תשרי תקצ"ג) האבן חסידים פון לעכוויטשער און נאך אנדערע אויפגענומען רבי שלמה חיים'ען אלס רבי און ער האט זיך באזעצט אין די שטאט קוידינוב, חסידים פון גאנצן געגנט האבן זיך צו אים באהאפטן מיט גרויס אמונה און התקשרות - און פון אים האט זיך אנגעהויבן דער גזע פון קוידינובער רבי'סטעווע.

נאך אין זיין יוגנט איז רבי שלמה חיים געפארן צו אסאך צדיקים און האט זיך גערעכנט א תלמיד פון רבי'ן ר' ברוך פון מעז'יבוז' זי"ע, ער איז געווען פון דעם געציילטן מנין ביים רבי'ן ר' ברוך שבועות בייננאכט ווען ער פלעגט זאגן תיקון במנין, דאן פלעגט דער רבי ר' ברוך זאגן קדיש נאך יעדן סדר, ווי עס איז אויסגעשטעלט ביים תיקון - צוליב דעם יארצייט פון זיידן דער הייליגער בעש"ט זי"ע.

אויך פלעגט רבי שלמה חיים פארן צום אפטער רב דער "אוהב ישראל", צו הרה"ק ר' מרדכי פון טשרנוביל, צום אווריטשער רב - דער "בת עין". און צום הייליגן רוז'ינער וואס האט אים זייער געשעצט.

☆ ☆ ☆

אין די גרויסע שול אין קוידינוב זענען אמאל געשטאנען חסידים שבת פארן דאווענען און האבן גערעדט וועגן די גרויסקייט און הייליגקייט פון מקוה - בפרט שבת פארן דאווענען וואס האט א חשיבות - דער חזן פון שול איז דערביי געשטאנען און האט אפגעלאכט, מזלזל געווען אין דעם וואס די חסידים מאכן אזא עסק פון מקוה.

די חסידים האבן זיך זייער אויפגערעגט אויף דעם גרויסן זלזול, בפרט פון איינעם וואס איז חזן אין שול, האבן זיי דאס איבערדערציילט דעם קוידינובער זצוק"ל.

האט זיך דער קוידינובער אנגערופן צו זיי:

ער וועט שוין היינט מסתמא נישט דאווענען פארן עמוד.

ווען דער חזן איז צוגעגאנגען צום עמוד, האט ער גע'חלש'ט און מ'האט אים נישט געקענט דערמינטערן.

מתפללים פון שול זענען באלד צוגעלאפן צום צדיק און אנגעהויבן בעטן פארן לעבן פון חזן, האט זיך דער קוידינובער אנגערופן:

אויב ער וועט זיך אונטערנעמען אז ער וועט מער נישט אפלאכן און מזלזל זיין אין די הייליגקייט פון מקוה וועט אים בעסער ווערן!

אבער ליידער איז דער חזן געווען אן מאכט און מ'האט אים די ווערטער נישט געקענט אפילו זאגן, ער האט גארנישט פארשטאנען וואס מ'רעדט צו אים.

די מתפללים זענען ווידער צוגעלאפן צום רבי'ן און אים דערציילט דעם מצב אז מ'קען אים גארנישט מינטערן און פון אים בעטן ער זאל זיך אונטערנעמען וואס דער רבי פאדערט.

שנעל! - רופט זיך אן דער קוידינובער - לויפט אריין אין מקוה און ברענגט ארויס אביסל וואסער גיסט אים אריין וועט ער זיך אויפכאפן.

באלד זענען די מתפללים געלאפן, און האבן געברענגט וואסער פון מקוה ווען מ'האט אין אים אריין געגאסן האט ער זיך אויפגעכאפט.

פון דאן איז שוין דער חזן געווען זהיר אין מקוה און האט פארשטאנען די גרויסקייט און הייליגקייט - מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל.

✰ ✰ ✰

טו"ב מנ"א פון יאר תרכ"ב אינדערפרי פאר שחרית האט דער קוידינובער געזאגט ברכת השחר און האט אנגעהויבן זאגן די תפילה א-ל אלוקי הרוחות וואס מיר זאגן ביי ברכות השחר און אנשטאט צו זאגן כדי "שאחזור לעתיד למקור שחצבת נפשי ורוחי ונשמתי" האט ער פארפעלט דעם ווארט "לעתיד" נאר געזאגט שתחזור למקומה למקור שחצבת נפש רוח נשמה. באלד נאכדעם איז ער נסתלק געווארן במיתת נשיקה.

דריי זיהן האט רבי שלמה חיים איבער געלאזט נאך זיך הרה"ק ר' ברוך מרדכי וואס רבי שלמה חיים האט אים סומך געווען פאר זיין הסתלקות זאל זיך זעצן אויף זיין שטול אין קוידינוב.

הרה"ק ר' נח זצוק"ל וואס האט געפירט אין די שטעטל הורודישץ.

הרה"ק ר' אברהם אהרן האט געפירט אין די שטעטל פוהאוויץ.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

דיבורים פון יונגן רבי'ן זי"ע

ויאמן העם וישמעו. דער יונגער רבי הרה"ק ר' אשר זצוק"ל האט געזאגט: "ויאמן העם וישמעו", אז מ'האט אמונה אין א רבי'ן טרעפט מען אים צו, מ'הערט פון אים נאך איידער ער זאגט.

☆ ☆ ☆

אמת און אחדות. נאך די הסתלקות פון אלטן רבי'ן דער "בית אהרן" האט זיך דער יונגער רבי אנגערופן צו די חסידים:

אז איר וועט מיר צוזאגן אויף "אמת" און אויף "אחדות" בין איך אייערער, און איר זענט מיינע.

חמשה עשר באב

חמשה עשר באב איז על פי חז"ל א יום טוב טאג, און בזמן הבית האט מען דעם טאג געהאלטן אלס א גאנצער יום טוב ווי חז"ל זאגן "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים".

אויך בזמן הזה פירט מען אין דעם טאג א מקצת יו"ט מען זאגט נישט קיין תחנון און אויך נישט ביי מנחה פון ערב חמשה עשר, א חתן וואס דער טאג איז זיין יום החופה פאסט נישט.

חסידים און אנשי מעשה פירן זיך אז שוין פון חמשה עשר באב ווען מען שרייבט א בריוו צו א חבר ווינטשט מען שוין מיט די ברכה א "כתיבה וחתימה טובה" און א רמז אויף דעם האט מען געפונען:

"חמשה עשר באב" איז די זעלבע גימטריא פון "כתיבה וחתימה טובה"ביידע איז זייער מספר 928.

אין קארלין סטאלין ווערט געפראוועט א סעודה לכבוד די הילולא פון יונגן רבי'ן מען זינגט "על הכל" און "תכנת כל אלה לכבוד אהרן...".

ואתם הדבקים בה'

הרה"ק ר' אברהם מרדכי פון פינטשוב זצוק"ל (זיין הילולא איז י"ז אב,) איז געווען א צייט א תלמיד פון הרה"ק ר' שלמה פון קארלין און איז געווען צוזאמען מיטן חבר דעם שרף פון סטרעליסק זצוק"ל.

ווען ער האט זיך אויסגעגעבן ווער ער איז, איז ער געקומען זיך געזעגענען מיטן הייליגן קארלינער און געזאגט:

איך דארף א רבי וואס זאל רייסן פון מיר שטיקער, דאס אלעס האט געקענט זיין איידער מ'האט געוואוסט פון מיר, יעצט אז איך בין שוין א מפורסם האב איך דא שוין מער נישט וואס צו טאן.

אויסגעטאן פון דער וועלט

דער יונגער רבי הרה"ק ר' אשר זצוק"ל איז אמאל געפארן אויף א חתונה פון איינעם פון די אייניקלאך פון טריסקער מגיד זצוק"ל - ער איז געווען א מחותן מיטן יונגן רבי'ן.

צו די חתונה זענען געקומען אלע הייליגע ברידער, קינדער פון הרה"ק ר' מרדכי פון טשרנוביל זי"ע, געשטאנען איז דער יונגער רבי און האט דערציילט סיפורים וואס נישט אלע האבן פארשטאנען, און פון זיין הייליגן שטערן זענען גערונען טראפנס שוויים.

בשעת מעשה האט דער סקווירער רבי הרה"ק ר' יצחק זצוק"ל זוהן פון טשרנובילער גענומען זיינע א טיכאלע און האט געהאלטן אין איין ווישן דעם יונגן רבי'ן די שוויים פון שטערן, ווען דער יונגער רבי שפירט נישט אפילו וואס עס טוט זיך ארום אים.

ספור די ישועה דורך רוח הקודש

צו די הילולא פון הרה"ק ר' יעקב פון איזביצא - ראדזין זצוק"ל

ט"ו באב (תרל"ח)

אין א דארף נאנט צו די שטאט קראסנאסאוו - פלך לובלין - האט געוואוינט א ייד וואס האט אפגעדונגען פון דעם פריץ וואס האט געוואוינט אין א דארף דערנעבן דעם זכות פון פארקויפן הייוון (שמרים), וואס מ'האט געמאכט פון בראנפן אין א פאבריק וואס איז געווען אין דארף. דער פאבריק האט געהערט צום פריץ, און דער ייד האט איבער גענומען דעם פאבריק און דעם זכות צו פארקויפן די הייוון אין דעם גאנצן געגנט ארום.

וויבאלד דער פריץ פלעגט ברענגען די פעסער בראנפן, האט דער ייד וואס האט געוואלט רייך ווערן באצאלט אפאר גוים פון פאבריק אז זיי זאלן ארויס נעמען פון פאבריק פעסלאך מיט ריינע בראנפן, און דער ייד האט די בראנפן פארקויפט אויפן שווארצן מארק - א זאך וואס געזעצליך האט מען נישט געטארט טאן, און ער האט דערפון אסאך פארדינט, דאס אלעס האט ער געטאן אן די ידיעה פון פריץ, און א תקופה פון אפאר יאר.

אין א טאג האט זיך דער ממונה פון פריץ דערוואוסט אז דער ייד נארט אפ דעם פריץ שוין א לאנגע תקופה און דאס האט אים זייער אויפגערעקט, און ווען דער ייד איז געקומען צום ממונה קויפן די הייוון האט אים דער ממונה שטארק געשלאגן און ארויס געווארפן פון דארף, און איז באלד אויך געלאפן צום פריץ אים צו דערציילן פון די גרויסע פשעים וואס דער ייד האט אפגעטאן אזוי פיל יארן.

ווען דער ממונה איז צום פריץ געקומען איז דער פריץ געשלאפן און מ'האט אים דאן נישט אריין געלאזט, ער איז דעריבער אהיים מיט א כוונה צו קומען צום פריץ אין די קומענדיגע טעג און אים אלעס דערציילן ארום דעם ייד.

דער ייד פלעגט פארן קיין איזביצא צו הרה"ק ר' יעקב זצוק"ל - "בית יעקב" זי"ע, יעצט נאך וואס ער איז געשלאגן געווארן און מ'האט אים ארויס געווארפן פון דארף, איז ער שנעל געפארן צום רבי'ן קיין איזביצא כדי אים צו דערציילן פון זיין צרה און סכנה.

געווען איז אנהויב נאכט און ווען ער איז אנגעקומען קיין איזביצא צום שול פון רבי יעקב'ן איז שוין געווען שפעט און דער צדיק איז דאן געזעצן און געשמועסט מיט יונגעלייט אין חסידות און עבודת ה', זיין הייליגע צורה האט געלויכטן און געשיינט ווי די זון און פניו כמלאך אלוקים, דאס האט געברענגט אויפן ייד א גרויסע שרעק, און ער האט צום צדיק נישט געקענט צוגיין, איז ער צוגעגאנגען צום משמש בקודש און אים דערציילט אז ער איז געקומען וועגן א פקוח נפש'דיגע פראגע און ער בעט אז ער זאל זעהן ער זאל קענען רעדן מיטן רבי'ן.

ווי נאר דער משמש האט מרמז געווען דעם רבי'ן וועגן די סכנה פון דעם ייד, האט ער אים געהייסן צוקומען און דערציילן ארום וואס עס רעדט זיך, און ווען דער ייד האט דערציילט פארן צדיק מיט וואס ער האט זיך פארזינדיגט פארן פריץ האט דער איזביצער גענומען שרייען אויף אים:

מעג מען טאן אזעלכע זאכן? חז"ל אסר'ן דאך גזל עכו"ם, און נאך אזעלכע עבירות, וואס קען איך דיר העלפן?!

דער ייד האט אנגעהויבן האבן חרטה געפילן, יעצט האט ער געזען שפירן אז ער האט געטאן א גרויסע עוולה און האט עובר געווען אויף דברי חז"ל חוץ פון די חילול ה', אבער וואס קען ער יעצט טאן, ווען תשובה טאן וויל ער מיטן גאנצן הארצן, אבער ווי אזוי נעמט מען ארונטער די סכנה, דעריבער האט ער באשלאסן אז נאכן שמועס פון רבי'ן פאר מעריב וועט ער ווידער צוגיין צום רבי'ן און בעטן רחמים!

ווען דער ייד איז צוגעגאנגען א צווייטן מאל פאר מעריב און רבי יעקב האט אים אריין גענומען צו זיך אין צימער, האט אים דער צדיק ווידער אנגעשריגן און געפרעגט: ווי נעמט זיך א ייד צו טאן אזא זאך און עובר זיין אויף דברי חז"ל וואס זאגן קלאר אז גזל עכו"ם איז אסור?

דער ייד האט זיך שטארק צו-וויינט און גענומען זאגן: רבי, איך האב חרטה און איך טו תשובה, די תאוה נאך געלט האט מיר מעביר געווען על דעתי ועל דעת קוני, און איך זאג צו אז מער וועל איך שוין נישט טאן אזעלכע זאכן, אבער וואס טוט מען יעצט, עס שוועבט דאך א סכנה אויף מיר און מיין פאמיליע, דער פריץ וועט נישט שווייגן און וועט מיר ערגעץ וואו פארווארפן!

יעצט גייען מיר דאווענען מעריב, נאך מעריב וועט מען שמועסן, איז געווען דער ענטפער פון איזביצער זי"ע.

נאך מעריב האט רבי יעקב צוגערופן דעם ייד און אים געזאגט:

פאר שוין, וואס שנעלער קיין קראסנאסאוו און גיי אריין אין די פאסט וועסטו טרעפן א בריוו וואס איז אדרעסירט צו דיין פריץ, נעם איבער פון זיי דעם בריוו און זאג זיי אז דו פארסט יעצט צום פריץ און דו וועס אים איבערגעבן דעם בריוו וועט ער דאס באקומען שנעל, זיי וועלן דאס דיר געבן, זאלסטו מיטן בריוו שנעל פארן צום פריץ און דאס אים איבער געבן אין האנט, און אזוי וועסטו האבן א ישועה.

שנעל האט דער ייד מקיים געווען וואס דער רבי האט אים געהייסן און איז ארויס געפארן נאך אין מיטן די נאכט קיין קראסנאסאוו און איז אנגעקומען אין פאסט וואס איז געווען אפן, און האט דארט געטראפן, ווי דער רבי האט אים געזאגט ברוח קדשו, דעם בריוו וואס איז אויף דעם געשטאנען דער נאמען פון פריץ און אדרעס.

ער האט זיך אנגעגעבן צו נעמען דעם בריוו ווייל ער פארט יעצט צום פריץ, וועט ער דעם בריוו באקומען שנעל, און זיי וועלן נישט דארפן זוכן א פאסט טרעגער וואס זאל דארפן דירעקט פארן און דאס קען נעמען

צייט. זיי האבן אים געגעבן דעם בריוו און באדאנקט פארן טאן אזא שליחות.

באלד איז דער ייד, נישט וויסנדיג אפילו וואס אין בריוו שטייט, געפארן צום פריץ און ווי נאר עס האט געטאגט איז ער שוין ביי אים געווען און איבער געגעבן דעם בריוו אין זיינע הענט.

באלד ווי דער פריץ האט אדורך געליינט דעם בריוו, האט ער צוגערופן זיין משרת און אים געהייסן באלד איינזעצן דעם ממונה זיינעם און אים איבער געבן צו די פאליציי.

דער משרת נישט וויסנדיג פארוואס און פארווען האט געטאן וואס דער פריץ האט אים געהייסן און האט באלד דעם ממונה פון פריץ גענומען צו די פאליציי, דארט האט מען אים באלד געבונדן אין קייטן און איינגעזעצט.

שפעטער האט מען זיך דערוואוסט, אז דער ממונה האט שוין א לאנגע צייט געפעלשעוועט וועקסלען פון די מלוכה אין א ווייטע שטאט ווייט פון דעם דארף וואו ער געפינט זיך יעצט, און ווען ער האט געשפירט אז די פאליציי זוכט אים איז ער פון דארט אנטלאפן און איז געקומען דא אין דארף פון פריץ און אזוי יעצט אויך זיך גענומען צום ייד מיט א מטרה אים ארויס צו ווארפן פון זיין פרנסה.

דער בריוו צום פריץ איז געווען פון זיינעם א קרוב וואס שרייבט צו אים:

וויסן זאלסטו אז איך האב זיך דערוואוסט אז דער וואס איז ביי דיר ממונה אויף דיין גאנצן פארמעגן איז א פעלשער און די פאליציי זוכט אים ארום, היט זיך פון אים און טוה אלעס אז ער זאל ווערן איינגעזעצט וואס פריער, דאן וועט אויף דיר אויך נישט זיין קיין פארדאכט אז דו האסט עפעס א שותפות מיט דעם פושע, ווייל ענדע וועט ער געכאפט ווערן.

אזוי נאך איז דער ייד ניצול געווארן נאך איידער דער ממונה האט דעם פריץ דערציילט פון דעם וואס ער האט זיך דערוואוסט, און דאס אלעס איז געשעהן ווייל ער האט דעם בריוו באקומען שנעל, אלעס ברוח קדשו פון צדיק.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

רב לך אל תוסף דבר אלי עוד

לכאורה ווי קומט דאס אז הקב"ה האט געזאגט צו משה'ן "אל תוסף דבר אלי" זאלסט נישט מערן צו מתפלל זיין, חז"ל זאגן דאך אז הקב"ה "מתאוה לתפילתן של צדיקים"?
האט אויף דעם רבי ר' העשל זי"ע געזאגט:
חז"ל זאגן אויך "כל המאריך בתפילתו מאריכין לו ימיו ושנותיו", ממילא וויבאלד משה האט דאך געדארפט שטארבן איידער די יידן גייען אריין קיין ארץ ישראל, און אז ער וועט מאריך ימים זיין צוליב זיין מאריך זיין בתפילה, וועלן די יידן מוזן בלייבן נאך אסאך יארן אין מדבר, דעריבער בעט אים הקב"ה פאר די יידן'ס טובה, "אל תוסף דבר אלי"!

ספור
דער בריקל ציטערט פון רבי'ן

צו די הילולא פון הרה"ק ר' שלמה חיים פון קוידינוב זצוק"ל (זעה הילולא)

אין דעם דארף לשניצה - רוסלאנד - האט געוואוינט א פריץ מיטן נאמען, אוסטרוב, דער פריץ האט געהאט א מיהל וואס ער האט פארדונגען פאר א ייד וואס דער פריץ האט אים גערופן מיט א גוי'ישן נאמען "יאמין".

אין א טאג איז דער פריץ בייז געווארן אויפן ייד און האט אים באשלאסן ארויס צוווארפן פון מיהל און פון דארף, דעם טאג וואס ער וועט אים ארויס ווארפן פון דארף האט ער באשטימט אויף "שבועות".

דער ייד איז זייער צובראכן געווארן און איז באלד ארויס געפארן קיין קוידינוב און פארן קוידינובער צדיק דערציילט זיין צרה.

דו וועסט בלייבן ביי אונז אויף שבועות! - זאגט צו אים הרה"ק ר' שלמה חיים זצוק"ל .

אין מיטן טיש שבועות ביינאכט איז דער ייד געזעצן ביים קוידינובער, און פלוצלונג גיבט דער קוידינובער א קרעכץ און שרייט אויס:

"אוסטרוב - אוסטרוב"!

באלד נאכן געשריי האט ער ווידער ממשיך געווען דעם טיש אזוי ווי עס וואלט גארנישט געשעהן.

מוצאי שבועות האט זיך דער ייד געזעגנט פון קוידינובער, דער קוידינובער האט אים דאן געבענטשט זאגנדיג אז ער איז שוין א געהאלפענער.

ווען דער ייד איז צוריק געקומען קיין לשניצה האט ער זיך דערוואוסט אז ער איז שוין באמת געהאלפן. און די מעשה איז אזוי געווען:

שבועות ביינאכט איז דער פריץ זיין פלאן געגאנגען אויספירן, ער האט מיטגענומען מיט זיך זיינע צוויי טעכטער און אנגעהויבן גיין צום ייד אין הויז וועלנדיג אים טרעפן אין מיטן די יום טוב סעודה און דאן אים הייסן ארויס גיין פון דארף. געדארפט האט דער פריץ אדורך גיין א בריקל איבערן טייך כדי צו צוקומען צום ייד אין הויז.

אין די צייט וואס דער פריץ איז ארויף אויפן בריק האט דאן דער קוידינובער זיצנדיג ביים טיש אין קוידינוב, דעם קרעכץ געגעבן אויסשרייענדיג "אוסטרוב - אוסטרוב"! און דאן האט דער בריקל אנגעהויבן ציטערן און זיך שאקלען.

דער פריץ האט אנגעהויבן אפלאכן און האט זיך אנגערופן צו די צוויי טעכטער:

דער ייד יאמין ציטערט פאר מיר און אויך דער בריקל שרעקט זיך פאר

מיר און דעריבער ציטערט ער און שאקלט זיך.

ווען ער איז אבער צוגעקומען אין מיטן דעם בריקל האט זיך דער בריקל איינגעבראכן און דער פריץ מיט די צוויי טעכטער זענען אריין געפאלן אין טייך.

די צוויי טעכטער זענען געראטעוועט געווארן, אבער דעם פריץ האט מען ארויס געשלעפט פון טייך טויט, מ'האט אים אריין געטראגן ביים ייד אין הויז ווייל זיין הויז איז געווען די נענטסטע צום טייך.

ווען די טעכטער האבן אים באקלאגט האבן זיי געשריגן: טאטע, יאמין דער ייד האט דיר דערטרונקען, ביזסט געשטראפט געווארן פאר דעם וואס דו האסט אים געוואלט טשעפען.

די טעכטער וואס האבן גע'ירש'נט דעם טאטן האבן שוין דעם ייד נישט געטשעפעט און ער איז שפעטער געזעצן על מי מנוחות.

הושיענו ונושעה

הרה"ק ר' ירחמיאל משה פון קאז'ניץ זצוק"ל האט דערציילט: דער הייליגער "בית אהרן" זי"ע איז אמאל געזעצן מיטן יונגן רבי'ן זי"ע, און דער אלטער רבי האט דערציילט דעם יונגן רבי'ן, אז אמאל איז ער געזעצן מיטן טאטן דער גרויסער סטאלינער זי"ע - האט ער געפרעגט דעם טאטן וואס איז דער כפל לשון וואס מ'זאגט ביים דאווענען "רפאנו ה' ונרפא" - הייל אונז באשעפער וועלן מיר געזונט ווערן - עס איז דאך פשוט אז אויב הקב"ה וועט אויסהיילן וועט מען געזונט ווערן? די זעלבע אויך וואס מ'זאגט ווייטער "הושיענו ונושעה", - העלף אונז וועלן מיר געהאלפן ווערן דאס איז דאך אויך פשוט אז הקב"ה העלפט ווערט מען געהאלפן, איז דאך איבעריג דעם "ונרפא" מיטן "ונושעה"?

זאגט צו מיר דער טאטע: זאג דו א תירוץ. האב איך געזאגט אז דער פשט איז אזוי:

"רפאנו ה'" הייל אונז באשעפער "ונרפא" וועלן מיר קענען היילן אנדערע, "הושיענו" העלף אונז באשעפער "ונושעה" וועלן מיר קענען העלפן אנדערע.

הערנדיג דעם טייטש, רופט זיך אן דער יונגער רבי צום טאטן - דער "בית אהרן" - דאס איז גוטע יידישע תורה (רבי'שע תורה).

רופט זיך אן דער אלטער רבי צום יונגן רבי'ן: **איך בין א גוטער ייד? איך לערן און דאוון צו די צייט, און עס צו די צייט, א גוטער ייד ביזטו!**

ספור
ברוך מרדכי

צו די הילולא פון הרה"ק ר' שלמה חיים פון קוידינוב זצוק"ל (זעה הילולא)

ווען עס איז צו הרה"ק ר' שלמה חיים פון קוידינוב זצוק"ל געבוירן געווארן דער ערשטער זוהן אין יאר תקע"ח, אין סטאלין. איז דער ברית פארגעקומען ביים זיידן, ביים אלטן סטאלינער, אין שול.

פארן דאווענען איז דער פאטער פון קינד רבי שלמה חיים ארום אין הויף הין און צוריק שטארק פארטראכט, דער זיידע - דער אלטער סטאלינער - האט אים אפגעשטעלט און זיך צו אים אנגערופן:

מיר ווייסן וואס דו טראכסט, דו טראכסט ארום דעם נאמען פון קינד!

יא זיידע! עס איז אמת, האט רבי שלמה חיים געזאגט, עס באדערט מיר א פראגע: איך וואלט זייער געוואלט א נאמען געבן דעם קינד "מרדכי" נאכן זיידן דער לעכוויטשער, אבער איך האב אים אויך געוואלט רופן "ברוך" אויפן נאמען פון רבי'ן, דער רבי ר' ברוך זי"ע פון מעז'יבוז' (וואס איז נסתלק געווארן ח"י כסלו תקע"ב) און איך טראכט צו מען מעג מצרף זיין דיביידע נעמען.

קום וועל איך דיר דערציילן א מעשה - רופט זיך אן דער אלטער סטאלינער צו רבי שלמה חיים'ען:

ווייסט דאך אזביידע צדיקים האבן געהאט מתנגדים, און אין א צייט האט מען פאר'מסר'ט און געמאכט אן עלילה אויף דיין זיידן דער לעכוויטשער, און צוליב די מסירה האט ער געמוזט אנטלויפן פון שטאט צו א ווייטערע שטאט.

אין די זעלבע צייט האבן די מתנגדים אויך געמאכט אן עלילה און מסירה אויפן רבי'ן ר' ברוך אין מעז'יבוז', און אויך דער רבי ר' ברוך האט געמוזט אנטלויפן פון מעז'יבוז' און איז געקומען פונקט אין די זעלבע שטאט, וואו דער לעכוויטשער האט זיך אויסבאהאלטן.

ווען דער רבי ר' ברוך האט זיך געטראפן מיטן לעכוויטשער - דערציילט ווייטער דער אלטער סטאלינער - האט ער זיך צו אים אנגערופן:

היינט זענען מיר צוזאמען "**ברוך - מרדכי**", וועט אי"ה זיין אויך ארור המן!

אט זעהסטו דאך - האט דער אלטער סטאלינער אויסגעפירט - אז דער רבי ר' ברוך האט שוין מצרף געווען די ביידע נעמען.

מיט גרויס פרייד האט רבי שלמה חיים א נאמען געגעבן דעם ניי געבוירענעם קינד ברוך מרדכי נאך די צוויי צדיקים, - דער ר' ברוך מרדכי איז שפעטער געווען דער

קוידינובער רבי נאך די הסתלקות פון טאטן און איז געווען נשיא הכולל פון ארץ-ישראל טבריה און ירושלים.

☆ ☆ ☆

א ספעציעלע ליבשאפט איז געווען צווישן רבי שלמה חיים'ען מיטן הייליגן "בית אהרן" זי"ע וואס זענען נאך פון דער יוגנט געווען ווי ברידער ביים פאטער - ביים אלטן סטאלינער אין סטאלין.

דער קוידינובער פלעגט דערציילן:

ווען דער "בית אהרן" איז געווען א קינד פון 6 יאר לערך. איז ער אמאל געווען ביים זיידן - דער אלטער סטאלינער, און ער האט אים געטראפן לערנען מיטן קינד - דער "בית אהרן", עץ חיים (א קבלה ספר פון רבי חיים וויטאל). האט ער אים זייער מקנא געווען, און האט געפרעגט דעם זיידן פארוואס ער לערנט נישט אויך מיט אים עץ-חיים? האט זיך דער זיידע אנגערופן:

דו וועסט זיין א מנהיג הדור, און ער וועט זיין א מנהיג הדור, דיר זאג איך אז דו וועסט זיין אן אפגעהיטענער און א בעל מופת, אבער ער וועט אריין זעצן יידן גא-ט אין הארץ!...

וידעת היום

דער "פחד יצחק" זצוק"ל האט געטייטשט:

"וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים אין עוד". "וידעת היום" דו זאלסט זיך מאכן באוואוסט ווי נאר דו שטייסט אויף, און עס ווערט טאג, "והשבות אל לבבך" זאלסט באשליסן אין הארץ, "כי ה' הוא האלוקים" אז די הנהגה פון באשעפער סיי ווען עס איז "ה'" - מידת הרחמים און סיי אז עס איז "אלוקים" - מיט מידת הדין, "אין עוד" איז נישטא אויף וועמען זיך צו פארלאזן נאר אויף אים אליין, נאר אין אים דארף מען האבן אמונה און בטחון.

חסד אנשטאט א קרבן

אמאל איז רבן יוחנן בן זכאי ארויס פון ירושלים, און רבי יהושע איז געגאנגען נאך אים, און האט געזעהן דעם בית המקדש וואס איז חרוב, האט זיך רבי יהושע אנגערופן: וויי איז צו אונז וואס דער ביהמ"ק איז חרוב, דער פלאץ וואס דארט ווערן יידישע עונות מכופר! זאגט צו אים רבן יוחנן בן זכאי: מיין קינד עס זאל דיר נישט שלעכט זיין! מיר האבן א צווייטע כפרה וואס איז די זעלבע און דאס איז גמילות חסדים אזוי ווי עס שטייט: "כי חסד חפצתי ולא זבח"! (אבות דרבי נתן פ"ד ה')

ספור

די ברכות פון איבער 100 יאר

דערציילט האט דעם סיפור אן אלטער חסיד וואס האט געדאווענט ביי אונז אין שול אין אמעריקע:

געוואוינט האט דער חסיד - דער דערציילער - אין די שטעטל מוש. דארט האט געוואוינט א ייד מיטן נאמען יעקב וואס איז געווען א סגי-נהור און האט דעגרייכט צו א טיפן עלטער.

אין א טאג טרעפט דער חסיד א יונגערמאן לויפנדיג אין גאס, ווען ער האט אים אפגעשטעלט און געפרעגט וואו ער לויפט, און צו וואס ער איילט זיך, האט אים דער יונגערמאן דערציילט:

אונזער ר' יעקב דער סגי-נהור איז דאך אייך באקאנט, ער זיצט שטענדיג אין שול און הערט זיך צו צו די שיעורים וואס מ'לערנט. און זיין הנאה איז אויך פון א שמעק טאבאק וואס ער שמעקט שטענדיג פון זיין אלטע זילבערנע פושקע וואס ער האט באקומען בירושה.

זיצנדיג נעבן אים, דערציילט ער מיר יעצט מיט גרויס צער, אז זיין פושקע טאבאק איז פארלוירן געווארן און דאס שאפט אים גרויס עגמת נפש.

ער האט דעריבער באשלאסן - פירט אויס דער יונגערמאן - ארויס צו גיין און קויפן א פושקע פון טאבאק, פונקט אזא ווי ער האט געהאט און אים דאס ברענגען און אים זאגן אז ער האט די פושקע געפונען, כדי אים צו מהנה זיין.

אויף אזא מצוה - זאגט צו אים דער חסיד - בין איך גרייט מיט צו גיין מיט דיר און האבן אין דעם א חלק. און זייביידע זענען געגאנגען אין א נאנטע קלייט און מ'האט די פושקע געקויפט, ווען ביידע גייען צוזאמען צוריק אין שול אריין צו ר' יעקב'ן, האט מען דערלאנגט ר' יעקב'ן די פושקע טאבאק, צולייגנדיג אז דער יונגערמאן האט די פושקע געפונען.

ר' יעקב האט זיך שטארק געפריידט, ער האט די פושקע וואס איז געווען פון זילבער און אויסגעקריצט פארשידענע בלומען אנגענומען אין די הענט און איר אנגעהויבן טאפן, און האט באמערקט אז נישט דאס איז די פושקע וואס ער האט פארלוירן, נאר א צווייטע.

רופט זיך אן ר' יעקב: יונגערמאן! דארפסטו עפעס א ישועה, פאר דעם וואס דו האסט מיר אפגעקויפט א פושקע, אנשטאט די פארלוירענע, און מיר מחיה געווען, וועל איך דיר בענטשן.

יא - זאגט דער יונגערמאן - ביי מיר איז שוין יארן פון מיין חתונה און איך בין נאך נישט געהאלפן געווארן מיט קיין קינדער!

אויב אזוי - ווינטש איך דיר א בן זכר, און איך וועל אייך דערציילן וואס מיט מיר איז געשעהן, אזוי אז מיינע ברכות האבן א ווירקונג, און ר' יעקב האט דערציילט:

איך האב זוכה געווען צו קענען דעם הייליגן "בית אהרן" זי"ע פון קארלין און עס האט זיך מיט מיר געמאכט איך זאל דעם הייליגן "בית אהרן" עפעס א טובה טאן אין אן ענין וואס דער הייליגער "בית אהרן" איז דערפון זייער צופרידן געווען. דער "בית אהרן" האט מיר געשיקט רופן און האט מיר אפגעדאנקט פאר די טובה וואס איך האב אים געטאן און האט מיר געבענטשט מיט די ווערטער:

"די ברכות וואס דו וועסט בענטשן יידן ווען דו וועסט זיין אלט איבער 100יאר וועלן מקויים ווערן!"

געוואוסט האב איך - האט ר' יעקב אויסגעפירט - אז די הונדערט יאר לעבן האב איך שוין אין מיין קעשענע, מיטן לעבן 100 יאר בין איך שוין זיכער, און אט בין איך שוין היינט אין עלטער פון 102 יאר, דעריבער בין איך אויך זיכער אז מיין ברכה וועט דיר העלפן.

דער חסיד פירט אויס:

אין א יאר ארום בין איך געווען אויפן ברית פון דעם בן זכר וואס איז געבוירן געווארן צום יונגערמאן וואס ער האט מיר ביים ברית דערציילט אז דאקטורים האבן אים אפגעזאגט פון זוכה זיין צו קינדער, נאר די ברכה פון דעם זקן, מיטן כח פון הייליגן צדיק דער "בית אהרן", האבן אים געהאלפן זוכה צו זיין צו דעם בן זכר!

- נר זכרון לאנ"ש חסידי סטאלין-קארלין -

יום ש"ק, ט"ו מנ"א. הרה"ח ר' מאיר יעקב ב"ר שמואל ליברמן מקארלין ז"ל. ירושלים. תרע"ג.

✰

יום א', ט"ז מנ"א. הרה"ח ר' אפרים מרדכי בה"ר זלמן אליעזר בוקצין (קאפיטשקעוויצער) ז"ל. טוראוו. תרע"ו.

✰

יום א', ט"ז מנ"א. הרה"ח ר' יצחק אייזיק ב"ר יהושע מרדכי הלוי אייזן ז"ל. בני-ברק - ירושלים - ביתר. תשס"ט.

✰

יום ב', י"ז מנ"א. הרה"ח ר' יוסף ב"ר יעקב ברקוביץ ז"ל. ניו-יארק. - תשע"ז.

✰

יום ה', כ' מנ"א. הרה"ח ר' אהרן ב"ר אשר רזניק וואלדימריץ ז"ל. חיפה. תשכ"ט.

✰

יום ו' כ"א מנ"א. הרה"ח ר' נחום מרדכי (שוחט) ב"ר משה דוב טאוב מלהישן ז"ל. טבריה. תרצ"ט.

הילולא דצדיקיא

יום ש"ק, ט"ו מנ"א. מרן הרה"ק ר' אשר בהרה"ק ר' אהרן מסטאלין זצוק"ל. אדמו"ר הצעיר (זעה הילולא). תרל"ג.

יום ש"ק, ט"ו מנ"א. הרה"ק ר' מאיר נתן בהרה"ק ר' חיים מצאנז זצוק"ל. תרט"ו.

יום ש"ק, ט"ו מנ"א. הרה"ק ר' יעקב בהרה"ק ר' מרדכי יוסף מאיזביצא זצוק"ל. תרל"ח.

יום ש"ק, ט"ו מנ"א. הרה"ק ר' צבי הירש מרודניק בהרה"ק ר' ברוך מגורליץ זצוק"ל. תרע"ח.

יום א', ט"ז מנ"א. הרה"ק ר' מנחם מענדל מטארנא זצוק"ל. "שובע שמחות". תלמיד החוזה. תקצ"א.

יום ב', י"ז מנ"א. הרה"ק ר' אברהם מרדכי ב"ר בנימין זאב יעקב מפינטשוב זצוק"ל. תקפ"ד.

יום ב', י"ז מנ"א. הרה"ק ר' שלמה חיים בהרה"ק ר' אהרן מקוידינוב זצוק"ל. תרכ"ב.

יום ב', י"ז מנ"א. הרה"ק ר' שמואל בה"ר נפתלי הירש מאפטא זצוק"ל. "תלמיד החוזה". ת"ר.

יום ג', י"ח מנ"א. הרה"ק ר' צבי אריה בהרה"ק ר' מרדכי יוסף מזלאטיפולי זצוק"ל. טשורטקוב - תל -אביב. תשכ"ח

יום ד', י"ט מנ"א. הרה"ק ר' מנחם נחום מטשרנוביץ בהרה"ק ר' יצחק מבויאן זצוק"ל. תרצ"ו.

יום ד', י"ט מנ"א. הרה"ק ר' שמעון שלום בהרה"ק ר' מנחם מאמשינוב זצוק"ל. תשי"ד

יום ו', כ"א מנ"א. הרה"ק ר' אלכסנדר ב"ר יצחק אייזיק מקאמרנא זצוק"ל. תקע"ח.

יום ו', כ"א מנ"א. הרה"ק ר' צבי בהרה"ק ר' יעקב יצחק בן החוזה מלובלין זצוק"ל. תקצ"א.

יום ו', כ"א מנ"א. הרה"ק ר' דוד מזאבילטוב בהרה"ק ר' מנחם מענדל מקאסוב זצוק"ל. תר"ח.

יום ו', כ"א מנ"א. הרה"ק ר' אהרן בהרה"ק ר' ישכר דוב מבעלזא זצוק"ל. ירושלים. תשי"ז.